

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

ศึกษาความสนใจการรับฟังรายการวิทยุการเกษตร
จากวิทยุกระจายเสียงของเกษตรกร
ตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ปี 2536

Listening Inter ested in Agricultural Radio Broadcasting
Programs of Farmers in Suratthanee Province
(Tambon Kaophung, Bantakhun District)

1993

โดย

นางสาววงศ์เยาว์ จันทสุริยา

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ 25 เดือน ... มีนาคม ... พ.ศ. 2537

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ..... 25 / 3 / 37 .....
(อาจารย์ สุขุมภรณ์ ชันธุ์ศรี)

กรรมการปัญหาพิเศษ ..... 26 / 3 / 37 .....
(ดร. สุรพล เศรษฐบุตร)

กรรมการปัญหาพิเศษ ..... 15 / 4 / 37 .....
(อาจารย์ เสรี รัตนภรณ์)

หัวหน้าภาควิชา ..... 15 / 12 / 37 .....
(อาจารย์ สอนง นิลเพ็ชร)

ร.พ.
๑๖ 132 ๑
2536

14345

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ศึกษาความสนใจการรับฟังรายการวิทยุการเกษตร-
จากวิทยุกระจายเสียงของเกษตรกร
ตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ปี 2536

Listening Inter ested in Agricultural Radio Broadcasting
Programs of Farmers in Suratthanee Province
(Tambon Kaophung, Bantakhun District)
1993

โดย

นางสาววงศ์เยาว์ จันทสุริยา

เล่มอ

T096202

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

นพ.

พ.ศ. 2537

๒132ค

2534

เลขทมูล.....
เลขทะเบียน 96202
วันเดือนปี 2 3 1993

บทคัดย่อ

- ชื่อเรื่อง : ศึกษาความสนใจการรับฟังรายการวิทยุการเกษตรจาก
วิทยุกระจายเสียงของเกษตรกรตำบลเขาพัง อำเภอบ้าน
ตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2536
- ชื่อภาษาอังกฤษ : Listening Inter ested in Agricultural
Radio Broadcasting Programs of Farmers
in Suratthanee Province (Tambon Kaophung,
Bantakhun District) 1993
- โดย : นางสาวนงค์เยาว์ จันทสุริยา
- ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)
- สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร
- ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ : .....

(อาจารย์ สุขุมภรณ์ ชันธุ์ศรี)

...../...../.....

สื่อมวลชนมีอิทธิพลมากในการทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว วิทยุกระจายเสียงนับเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง que เข้าถึงประชาชนได้มากที่สุดและด้วยเวลาอันรวดเร็ว ทำให้เกิดความสนใจที่จะศึกษาว่าขณะนี้มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมไปมากน้อยเพียงใดแล้ว จึงได้ทำการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการที่จะเสนอแนะการจัดรายการวิทยุเพื่อการเกษตรให้ดี และมีความเหมาะสมมากที่สุดในอนาคต

งานวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาความสนใจการรับฟังรายการวิทยุการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียงของเกษตรกร ตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาถึงลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาการรับฟังรายการวิทยุ และลักษณะต่อเนื่องหลังจากฟังตลอดจน ปัญหาและ

ข้อเสนอแนะ การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางเลขสุ่ม และใช้ขนาดตัวอย่างร้อยละ 25 จากจำนวนประชากร 614 ครัวเรือน 5 หมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบลเขาพังอำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 153 ครัวเรือน

ผลการศึกษาสรุปได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 47 ปี สถานภาพการสมรสแต่งงานแล้ว มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 6 คน อาชีพหลักคือการทำสวนมีที่ดินทำกินเฉลี่ย 36.2 ไร่ และส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เกษตรกรส่วนใหญ่รับฟังรายการเกษตรจากวิทยุ ร้อยละ 97.9 สถานีวิทยุที่รับฟังบ่อย ร้อยละ 31.7 คือ สวท. แห่งประเทศไทย และเกษตรกรรับฟังรายการข่าวเป็นส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 80.3 ช่วงเวลาที่รับฟังคือ 05.01-09.30 น. ร้อยละ 65.5 สำหรับรายการเกษตรที่ได้รับความสนใจมากที่สุดร้อยละ 35.2 คือรายการกองทุนสวนยาง และเกษตรกร ร้อยละ 85.9 ใช้วิธีการหมุนเปลี่ยนคลื่น

เกษตรกรทั้งหมด (100.0%) คิดว่าฟังวิทยุแล้วได้ความรู้ และความรู้ที่เกษตรกร ร้อยละ 62.0 อยากได้รับ คือ การตลาดและราคาสินค้าเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยติดต่อไปทางรายการ ร้อยละ 88.7 และไม่มีการติดตามเรื่องที่ได้รับฟังร้อยละ 40.9 เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยลองปฏิบัติสิ่งที่ได้รับฟังจากวิทยุ ถึงร้อยละ 71.1 สำหรับการทดลองปฏิบัตินั้นร้อยละ 33.3 คือ การทำปุ๋ยหมัก

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 96.5 ไม่มีปัญหาในการฟังวิทยุการเกษตร และร้อยละ 62.0 ไม่มีข้อเสนอแนะสำหรับเกษตรกรที่เสนอแนะนั้น ร้อยละ 42.9 ควรมีรายงานข่าวสารด้านราคาสินค้าเกษตรในแต่ละช่วงของเวลา

การศึกษาเรื่องนี้มีข้อเสนอแนะว่า ผู้จัดรายการวิทยุการเกษตรควร
เสนอรายการเกษตรในช่วงเวลาเช้า ซึ่งเกษตรกรมีเวลาว่าง เป็นเรื่องที่
เกษตรกรสนใจ และควรมีการเสนอความเคลื่อนไหวของราคาสินค้าเกษตรเป็น
ระยะๆ ภาษาที่ใช้ควรเข้าใจง่าย ผู้เกี่ยวข้องของหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน
ควรหันมาผลิตรายการเกษตรที่น่าสนใจยิ่งขึ้น สำหรับเกษตรกรที่ไม่มีเวลาฟัง
รายการวิทยุการเกษตรอาจหาวิทยุติดตัวได้ ในช่วงที่กระจายเสียงรายการที่น่า
สนใจ และในการศึกษาคราวต่อไปควรให้ความสนใจศึกษาทัศนคติของเกษตรกร
ต่อโทรทัศน์ด้วย เพราะปัจจุบันโทรทัศน์มีบทบาทมากขึ้น ซึ่งสามารถใช้เป็นสื่อใน
การพัฒนาชนบทอีกอย่างหนึ่ง

คำนิยม

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จได้เพราะการช่วยเหลือจากหลาย ๆ ฝ่ายขอ
ขอบคุณเกษตรกรตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทุกท่านที่ได้
สละเวลาให้คำสัมภาษณ์ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน
และเจ้าหน้าที่ที่ว่าการอำเภอบ้านตาขุน ที่ได้เปิดโอกาสให้ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวม
ข้อมูลบางประการเพื่อนำมาใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้บรรลุตามเป้าหมายได้ เพราะความกรุณาของอาจารย์
สุชุมภรณ์ ชันธุ์ศรี ดร. สุรพล เศรษฐบุตร และ อาจารย์ เสรี รัตนภรณ์
ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสามท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สุดท้ายขอขอบพระคุณบิดามารดาและคุณพี่สมพร จันทสุริยาที่ให้กำลังใจ
และเงินสนับสนุนในการศึกษา และขอขอบคุณ คุณ ณัฐพงษ์ ล้าภูทอง และเพื่อน ๆ
ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษาด้านการเก็บข้อมูล และให้คำปรึกษาทำให้
การศึกษابรรลุตามเป้าหมาย

นงศ์เยาว์ จันทสุริยา

เมษายน 2537

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(1)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตการศึกษา	3
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	
บทบาทของวิทยุกระจายเสียง	6
หน้าที่ของวิทยุกระจายเสียง	7
คุณสมบัติของวิทยุกระจายเสียง	8
วิทยุกับงานส่งเสริมการเกษตร	8
หลักและวิธีการจัดทำรายการเพื่อส่งเสริมการเกษตร	10
ผลงานวิจัยและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	12
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	16
วิธีการสุ่มตัวอย่าง	16
เครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือในการศึกษา	18
การวิเคราะห์ข้อมูล	18
ระยะเวลาและสถานที่ ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม	20
ลักษณะของการรับฟังวิทยุกระจายเสียง	25
ลักษณะต่อเนื่องหลังจากการรับฟังวิทยุ	33
ปัญหาและข้อเสนอแนะ	37
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	
สรุป	40
ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย	42
เอกสารอ้างอิง	45
ภาคผนวก	49

สารบัญญัตินี้

ตารางที่	หน้า
1. แสดงการกระจายของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา	17
2. แสดงลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจกิจและสังคม	22
3. แสดงการเป็นสมาชิกของกลุ่มต่างๆ	25
4. แสดงการมี-ไม่มีเครื่องรับวิทยุของเกษตรกร	26
5. แสดงลักษณะของการรับฟังวิทยุกระจายเสียง	28
6. แสดงลักษณะต่อเนื่องหลังจากการรับฟังวิทยุกระจายเสียง	35
7. แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะ	39
8. แสดงจำนวนประชากร และครัวเรือนของ ตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2535	52

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

การที่จะทำให้เกษตรกรได้รับความรู้เพื่อที่จะสร้างความก้าวหน้าในอาชีพของตนและเพื่อชี้ให้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม จำเป็นต้องใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพในการกระจายข่าวสารความรู้ ซึ่งการถ่ายทอดดังกล่าวมีอยู่หลายวิธี ได้แก่ แบบบุคคล แบบกลุ่ม และ แบบสื่อมวลชน

ปัจจุบันสื่อมวลชนมีบทบาทมากมายในชีวิตประจำวันของทุกคน และเป็นตัวกลางที่มีอิทธิพลมากในการทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว วิทยุกระจายเสียงก็นับเป็นสื่อมวลชนที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากที่สุดและด้วยเวลาอันรวดเร็วมากกว่าสื่อประเภทอื่นๆ เพราะแม้เกษตรกรจะอ่านหนังสือไม่ออกก็สามารถรับฟังวิทยุแล้วเกิดความเข้าใจแนะนำเอาความรู้ที่ได้ฟังไปปฏิบัติได้ หรืออย่างน้อยก็มีผลทำให้เกิดความสนใจให้รู้ว่า ขณะนี้มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมไปมากน้อยเพียงใดแล้ว อีกทั้งทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการลงทุนประกอบการในเรื่องที่ตนกำลังปฏิบัติ หรือเรื่องที่ตนยังไม่เคยปฏิบัติเลย

ที่สำคัญการเผยแพร่ความรู้โดยใช้วิทยุกระจายเสียงมีคุณลักษณะที่ดี ดังนี้คือ วิทยุกระจายเสียง สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้กว้างกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ เนื่องจากมีรัศมีการส่งคลื่นวิทยุไปได้ไกลมากกว่าวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียงมีความรวดเร็วในการเสนอข่าวสาร ทำให้คนฟังมีความเชื่อมั่นใน

ข่าวสารจากวิทยุว่า เป็นข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่จะติดตามรายละเอียดจากสื่ออื่นๆต่อไป การรับฟังรายการวิทยุไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและสถานที่ จะฟังเมื่อไรก็ได้ตามต้องการของผู้ฟัง และสามารถพกพาเครื่องรับติดตัวไปไหนมาไหนได้โดยสะดวก เครื่องรับวิทยุมีราคาถูกลงประชาชนทั่วไปอยู่ในวิสัยที่จะซื้อหามาไว้ในครอบครองได้ ทำให้โอกาสที่ประชาชนจะเปิดรับสารมีมากกว่าสื่อมวลชนอื่นๆ การรับฟังวิทยุไม่ต้องอาศัยทักษะในการอ่าน ดังนั้นผู้ฟังทุกๆ ไป สามารถจะเข้าใจได้ดี วิทยุกระจายเสียงจึงเข้าถึงผู้ฟังได้ทุกระดับ ทุกเพศทุกวัยผู้อ่านหนังสือไม่ออกก็รับฟังได้ และวิทยุกระจายเสียง อาศัยเทคนิคในการผลิตน้อยกว่าวิทยุโทรทัศน์ เนื่องจากไม่ต้องใช้เทคนิคทางภาพ จึงสามารถผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงได้ง่ายกว่า ต้องการคนทำงานน้อยกว่า และค่าใช้จ่ายในการผลิตรายการถูกกว่า

จากคุณลักษณะดังกล่าวมาแล้ว วิทยุกระจายเสียงจึงทำให้เกิดความสนใจที่จะศึกษาถึงลักษณะของการรับฟังรายการวิทยุการเกษตร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำรายการเพื่อเกษตรกรหรือเป็นข้อเสนอแนะแก่ผู้เกี่ยวข้องในการผลิตรายการเกษตรให้ดี และมีความเหมาะสมมากที่สุดในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการของเกษตรกร
2. เพื่อศึกษาถึงลักษณะของการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียง ทางการเกษตรของเกษตรกรและเพื่อศึกษาว่าสื่ออะไรที่เกษตรกรให้ความสนใจมากที่สุด
3. เพื่อศึกษาถึงผลต่อเนื้อหลังจากการรับฟังรายการวิทยุที่เป็นข่าวสารข้อมูล หรือความรู้ทางการเกษตร

4. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้รับฟังรายการวิทยุการเกษตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม บางประการของเกษตรกร
2. ทราบถึงลักษณะของการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงทางการเกษตรของเกษตรกรและเพื่อทราบว่าสื่ออะไรที่เกษตรกรให้ความสนใจมากที่สุด
3. ทราบถึงผลต่อเนื่องหลังจากการรับฟังรายการวิทยุที่เป็นข่าวสารข้อมูล หรือความรู้ทางการเกษตร
4. ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้รับฟังรายการวิทยุการเกษตร
5. ผลงานการศึกษานี้ จะสามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลพื้นฐานสำหรับทางสถานีวิทยุต่างๆ ที่เกี่ยวกับการให้ข่าวสารทางการเกษตรซึ่งจะใช้เป็นแนวทางประกอบการวางแผน และปรับปรุงการดำเนินการผลิต และการจัดรายการวิทยุทางการเกษตร ให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาปัญหาพิเศษเรื่อง "ศึกษาความสนใจการรับฟังรายการวิทยุการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียงของเกษตรกร ตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2536" นี้ทำการศึกษาเฉพาะในตำบลเขาพัง

เนื่องจากตำบลเขาพังมีประชากรมากที่สุด ในอำเภอบ้านตาขุน และมีการทำการเกษตรเป็นอาชีพหลักจึงไม่มีความแตกต่างในด้านอาชีพ และพื้นที่เป็นเขตรอยต่อของอำเภอบ้านตาขุนและอำเภอพนม จึงคาดว่าจะสามารถเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรในอำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้

นิยามศัพท์

วิทยุกระจายเสียง หมายถึง การใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือคลื่นวิทยุ เพื่อส่งสารกระจายออกอากาศโดยไม่ต้องใช้สายต่อเชื่อมกัน

สื่อมวลชน หมายถึง สื่อกลางที่นำข่าวและความรู้ไปสู่ผู้รับ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์

สื่อสารมวลชน หมายถึง การติดต่อสื่อสารสู่ผู้รับโดยอาศัยเครื่องมือหรือสื่อกลางต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์

รายการวิทยุการเกษตร หมายถึง รายการที่จัดขึ้นเพื่อเผยแพร่การค้นคว้าทดลองหรือความรู้ทางเทคโนโลยีการเกษตรไปสู่เกษตรกรโดยผ่านทางวิทยุกระจายเสียงในรูปแบบของการนำเสนอที่แตกต่างกัน

เกษตรกร หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตร ทั้งการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์อยู่ในชนบท เป็นกลุ่มชนที่มีมากที่สุดของประเทศ และที่สำคัญคือได้ชื่อว่าเป็นผู้มีฐานะยากจน

ผลต่อเนื่อง หมายถึง ลักษณะเบื้องต้นที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่เกษตรกร ได้รับฟังข่าวสารความรู้ทางการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียง เช่น การสอบถามเพิ่มเติมจากเพื่อนบ้าน การสอบถามจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หรือการขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้จัดรายการ เป็นต้น .

ลักษณะการรับฟังรายการวิทยุการเกษตร หมายถึง ลักษณะที่เกษตรกร รับฟังวิทยุกระจายเสียงที่เกี่ยวกับสถานีวิทยุที่รับฟัง รายการที่รับฟัง ช่วงเวลาที่รับฟังและวิธีการฟังวิทยุ เป็นต้น

เวลาที่รับฟังวิทยุรายการเกษตร หมายถึง ช่วงเวลาที่เกษตรกรรับฟัง วิทยุรายการเกษตร ได้แก่ ตอนเช้า (05.01-09.30 น.) ตอนกลางวัน (09.31-14.00 น.) ตอนเย็น (14.01-18.30 น.) ตอนค่ำ (18.31-21.30 น.) และฟังทั้งวัน

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

บทบาทของวิทยุกระจายเสียง

ธวัชชัย (2524) กล่าวไว้ว่า ในประเทศที่กำลังพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ที่ใช้ในการพัฒนาประเทศมีไม่เพียงพอกับความต้องการ รัฐบาลจึงต้องใช้สื่อเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยี ข่าวสารความรู้ นโยบายของรัฐ ไปสู่บุคคลเป้าหมายจำนวนมากในเวลาอันรวดเร็ว และรัฐได้ตระหนักถึงคุณสมบัติของสื่อมวลชน ที่จะนำไปใช้เป็นการพัฒนาประเทศได้ วิทยุกระจายเสียงก็เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทมากและมีความสำคัญยิ่งในการใช้เป็นสื่อช่วยกันพัฒนาประเทศได้

วัฒนา (2520) กล่าวว่า มีหลายประเทศยอมรับประโยชน์ของวิทยุกระจายเสียง และนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาชนบทให้มากขึ้น วิทยุจะเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดข่าวสารความรู้สู่ผู้ฟัง เป็นเครื่องมือที่มีอิทธิพลให้เกิดขบวนการพัฒนาประเทศ หากแต่ว่าผลสำเร็จจะอยู่ที่ว่าจะใช้วิทยุขึ้นด้วยเหตุผลและจุดประสงค์อย่างไรและข้อสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ วิทยุกระจายเสียงจะมีประสิทธิภาพในการสื่อสารได้ดีกว่าหนังสือพิมพ์ เพราะสามารถเข้าถึงบุคคลได้ทุกเพศ ทุกวัย โดยไม่ต้องคำนึงถึงวุฒิทางการศึกษา ผู้ฟังวิทยุไม่จำเป็นต้องมีคุณลักษณะพิเศษแต่อย่างใด นอกจากนี้วิทยุกระจายเสียงยังมีโอกาสที่ดีกว่าวิทยุโทรทัศน์ด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจคือ ราคาของวิทยุกระจายเสียงไม่สูงมากนัก ประชาชนสามารถซื้อหาเอาไว้ได้ ดังนั้นวิทยุกระจายเสียงจึงควรที่จะถูกใช้เป็น

สื่อในการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการต่างๆ เช่น เกษตรกรรม การศึกษา สาธารณสุข ไปสู่ประชาชน

กล่าวโดยสรุปคือวิทยุกระจายเสียงจะมีบทบาทในการเป็นตัวกลางการถ่ายทอดข่าวสารเพื่อการพัฒนาประเทศไปสู่ประชาชน ได้อย่างรวดเร็วและประหยัดกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ

หน้าที่ของวิทยุกระจายเสียง

อุดม (2526) ได้กล่าวถึงหน้าที่และคุณสมบัติของวิทยุกระจายเสียง เอาไว้ว่า

1. หน้าที่ในการให้ข่าวสารความรู้ต่างๆ ไปสู่ผู้ฟังอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ แม้ว่าผู้ฟังจะอยู่ห่างไกลจากสถานีวิทยุเพียงใดก็ตาม
2. หน้าที่ในการให้การศึกษาจากรายการที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมวิชาการ วัฒนธรรม อาชีพและแนวทางในการดำรงชีวิตที่ดีของเยาวชน และประชาชนทั่วไป โดยมีรูปแบบของการศึกษา คือ การศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) การให้ศึกษานอกระบบโรงเรียน (Non-Formal education)
3. หน้าที่ในการชักจูงใจ หมายถึง รายการที่จัดขึ้นเพื่อการโน้มน้าวชักจูงใจซึ่งได้แก่การโฆษณาสินค้า การโฆษณาชวนเชื่อต่างๆ เป็นต้น

คุณสมบัติของวิทยุกระจายเสียง

อุดม (2526) ได้กล่าวว่าวิทยุกระจายเสียงมีลักษณะเฉพาะหลายประการและเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อทุกคนชั้นดังนี้

1. เป็นสื่อมวลชน หมายถึงความสามารถในการให้ข่าวสารความรู้ ออกไปได้อย่างรวดเร็วถึงคนจำนวนมากในทุกส่วนของประเทศมีสื่อสัมพันธ์ระหว่าง 2 ฝ่ายไปมาได้เหมือนอยู่ต่อหน้ากัน

2. ให้ความเป็นจริง รายการวิทยุสามารถนำเอาเหตุการณ์จริง ชีวิตจริง แล้วถ่ายทอดไปสู่กลุ่มเป้าหมายได้แม้จะอยู่ห่างกันเพียงใดก็ตาม

3. ทันเวลาและทันเหตุการณ์ วิทยุสามารถนำเอาความรู้ที่ทันสมัย หรือเหตุการณ์ปัจจุบันเสนอออกไปได้ทันที

4. ทำให้เกิดแรงจูงใจ วิทยุสามารถเน้นและกระตุ้นอารมณ์ ก่อให้เกิดแรงจูงใจต่อกลุ่มชนได้เป็นอย่างดี

วิทยุกับงานส่งเสริมการเกษตร

ทำนอง (2525) กล่าวว่าไว้ว่า การนำวิทยุกระจายเสียงมาใช้ในการส่งเสริมการเกษตรเริ่มแพร่หลายมาตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ถึงราว พ.ศ. 2490 ผู้ที่นำสื่อทางไกลประเภทนี้มาใช้ในการส่งเสริมการเกษตรได้ประสบความสำเร็จเป็นคนแรกคือ หลวงสุวรรณ วาจกกลกิจ ในสมัยที่ดำรงตำแหน่ง

อธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ส่งเสริมการเลี้ยงไก่พันธุ์ดี ซึ่งยังผลให้มีประชาชนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค นิยมเลี้ยงไก่พันธุ์ดีกันอย่างแพร่หลาย

พร (2520) กล่าวว่า การส่งเสริมการเกษตรและเผยแพร่ทางการเกษตรนั้น นักส่งเสริมมีเป้าหมายที่จะขยายความคิด และวิธีการแก่เกษตรกรแต่ว่า นักส่งเสริมไม่สามารถพบปะกับเกษตรกรได้ครบทุกคน วิทยุกระจายเสียงจึงเป็นส่วนที่ใช้สื่อแทนได้เป็นอย่างดี และการใช้วิทยุกระจายเสียงในงานส่งเสริมนั้นเป็นวิธีที่เราจะสามารถเข้าถึงตัวเกษตรกรได้ทันที อีกทั้งเป็นการให้ความบันเทิงควบคู่กันไปด้วย เพื่อเป็นการปลุกฝังชักจูงให้ประชาชนทั่วไปมีความนิยมและเข้าใจถึงประโยชน์ของการเกษตร

ดิเรก (2524) กล่าวถึงบทบาทของวิทยุกระจายเสียงที่มีต่อเกษตรกรไว้ว่า

1. วิทยุเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัว สนใจที่จะรับสิ่งปฏิบัติ ความรู้ใหม่ และคอยเตือนล่วงหน้าในเรื่องทั่วไปในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ เช่นภาวะราคาการควบคุมโรคและแมลง เป็นต้น

2. วิทยุจะทำหน้าที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าวสารการประกอบการทางเกษตร

จากการที่วิทยุกระจายเสียงเป็นตัวกระตุ้นความเปลี่ยนแปลงนั้นในการใช้วิทยุให้ได้ผล ต้องขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้ คือ จำนวนเครื่องรับวิทยุในท้องถิ่น กลุ่มเป้าหมาย อุปนิสัยของผู้รับการเปลี่ยนแปลงว่า ชอบรายการเกษตรหรือไม่และยังขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการจัดรายการตลอดจนงบประมาณและจำนวนครั้งของการออกอากาศ สิ่งที่สำคัญมากคือ ปัญหาและความ

ต้องการของผู้รับการเปลี่ยนแปลง โดยถ้าเรื่องที่ฟังสามารถแก้ไขปัญหาที่เขาประสบ
อยู่ได้ เขาก็จะรับฟังรายการของเราต่อไป

ทำนอง (2525) ได้กล่าวถึงรายงานการสัมมนาเรื่อง บทบาทของ
สื่อมวลชนในการเผยแพร่วิทยาการด้านการเกษตรแผนใหม่ โดยกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ ปี 2524 ปรากฏว่าทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 44 จังหวัด มีสถานี
วิทยุกระจายเสียงกว่า 200 สถานี มีจำนวนรายการที่เผยแพร่วิทยาการด้านการ
เกษตรรวมทั้ง ปชส. 8 วิทยุการเกษตรอยู่ประมาณ 20 สถานี โดยมีทั้งรายการ
ของรัฐและเอกชนปะปนกัน

หลักและวิธีการจัดทำรายการเพื่อส่งเสริมการเกษตร

จงจิตร (2524) กล่าวไว้ว่า จากการศึกษาวิทยุได้กลายเป็นสื่อมวลชนที่
ได้รับความสนใจจากผู้ฟังจำนวนมาก ดังนั้นการจัดรายการจึงจำเป็นต้องทำให้
ถูกใจ และตรงตามความต้องการของผู้ฟังทั่วไปที่มีเวลาและโอกาสในการรับฟัง
รายการที่ตนชอบ ดังนั้นการเลือกเวลาในการจัดรายการจึงสำคัญมาก โดยต้อง
พิจารณาว่าเวลาไหน คนกลุ่มไหน ทำอะไร และเขามีความพร้อมที่จะรับฟัง
รายการของเราหรือไม่

สว่าง (2520) ได้สรุปการจัดทำรายการเพื่อการส่งเสริมการเกษตร
ไว้ดังนี้

1. เวลาในการออกอากาศ ควรเลือกให้ตรงกับเวลาว่างของเกษ
ตรกรคือ ในภาคเช้า เวลา 05.15 น. ถึง 06.15 น. กับภาคค่ำเวลา
19.25 น. ถึง 20.00 น.

2. การใช้ภาษา ควรใช้ภาษาแบบง่าย ๆ เหมือนการสนทนาระหว่างผู้ดำเนินรายการกับเกษตรกร ควรหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่ยากต่อการทำความเข้าใจ ตลอดจนคำที่เป็นภาษาอังกฤษ แต่ถ้าหากมีความจำเป็นต้องใช้ก็อธิบายให้ชัดเจนจนกว่าจะสามารถทำความเข้าใจได้

3. การสร้างความเชื่อมั่น และความเป็นกันเองกับเกษตรกรจะต้องพยายามสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นตลอดเวลาที่มีการออกอากาศ เพื่อจะก่อให้เกิดความศรัทธาในตัวผู้ดำเนินรายการ เพื่อการยอมรับเทคโนโลยีที่ถ่ายทอดไปอีกด้วย

4. การทำรายการให้ความรู้ทางการเกษตร ต้องมุ่งให้ความรู้ทั้งต้องพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาสาระของรายการ ต้องไม่ให้หนักเกินกว่าที่เกษตรกรจะสามารถเข้าใจได้วิธีการที่ใช้มีหลายรูปแบบ เช่น การสัมภาษณ์นักวิชาการเกษตร การเสนอเทปบันทึกเสียงการสัมมนาทางวิชาการการสัมภาษณ์เกษตรกรดีเด่น ตลอดจนถึงการตอบปัญหาการเกษตรที่เกษตรกรเขียนถามมา

5. การเชิญเกษตรกรเข้ามาร่วมรายการ มีการสนทนาอย่างสนุกสนานและเป็นกันเอง มีการแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรจะก่อให้เกิดความสนใจในรายการให้มากขึ้น

6. การแนะนำผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดี เป็นการสร้างความเชื่อถือศรัทธาที่เกษตรกรจะมีต่อผู้ดำเนินรายการ รวมทั้งรายการส่งเสริมของทางสถานี

จุมพล (2525) กล่าวไว้ว่าผู้ที่ประสบความสำเร็จในการจัดรายการวิทยุต้องเป็นคนที่เอาใจใส่ในการเลือกสรรเนื้อหาและวิธีการนำเสนอที่จะสนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ ในการจัดรายการแต่ละครั้งจะต้องทราบองค์ที่จะ

นำมาเสนอเป็นแนวทางการจัดให้ถูกใจ และมีประโยชน์กับผู้ฟัง คือ ผู้ฟัง เนื้อหา และวิธีการนำเสนอเวลาในการออกอากาศ รวมถึงการประเมินผลของรายการอีกด้วย

ผลงานวิจัยและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ดิเรก (2524) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจุบันการติดต่อในงานส่งเสริมการเกษตรในประเทศไทย รวมทั้งการพัฒนาชนบทอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นงานพัฒนาชุมชน หรือการศึกษาผู้ใหญ่ จากการวิจัยพบว่าสื่อมวลชนที่ให้ผลดีที่สุดวิทยุ (ชาวพาณิชย์, 2518) เพราะคนไทย 100 คน ในปี 2517 มีเครื่องรับวิทยุ 11.8 คน คือมีวิทยุทั้งหมดทั่วประเทศในปี 2517 รวม 4.7 ล้านเครื่องและครัวเรือนในภาคกลางมีเครื่องรับวิทยุ 135 % ภาคเหนือ 79 % ภาคใต้ 63% ภาคอีสาน 63% สนง. สถิติแห่งชาติ, 2517) และพบว่าประมาณ 57 % ของครัวเรือนเกษตรกรรับฟังรายการทางการเกษตร (สนง. สถิติแห่งชาติ, 2512) และสถานีวิทยุมีประมาณ 200 สถานี (เผ่าทองสุข, 2516) การที่วิทยุให้ผลดีที่สุดในการส่งข่าวเพราะคนไทยในชนบทที่มีอาชีพทางการเกษตรประมาณ 18% อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ (สนง. สถิติแห่งชาติ, 2515) ประกอบกับในท้องที่บางแห่งทุรกันดาร การคมนาคมในการที่จะส่งข่าวสารทางหนังสือพิมพ์ไม่สะดวก จึงเป็นเหตุผลที่สำคัญว่าวิทยุจะเป็นสื่อมวลชนที่ดีที่สุด ในปัจจุบันประเทศไทยตามเหตุผลดังกล่าวเมื่อมีการเปรียบกับสื่อมวลชนอื่น คือสิ่งตีพิมพ์และวิทยุโทรทัศน์

สว่าง (2520) สืบรวจความสนใจของเกษตรกรต่อรายการส่งเสริมการเกษตรของสถานีวิทยุ มก.บางเขน พบเกษตรกรนิยมฟังรายการวิทยุมากที่สุดในเวลาระหว่าง 17.00 น. ถึง 21.00 น. โดยเกษตรกร ส่วนใหญ่สามารถนำเอาความรู้ที่ฟังไปปฏิบัติได้ และรายการส่งเสริมการเกษตรที่ชอบฟังมากที่สุด

คือ เรื่องการทำงาน รองลงมาคือ เรื่องการปลูกผักและการเลี้ยงสัตว์

พร (2520) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของเกษตรกรที่รับฟังรายการของสถานี มก. บางเช่น พบว่าเกษตรกรได้รับความรู้ทางการเกษตรมากและสามารถนำไปปฏิบัติได้เกษตรกรมีความต้องการให้ช่วยเหลือด้านเอกสารสิ่งพิมพ์หรือหนังสือที่ให้ความรู้ด้านการเกษตรถึง 62.35% และพบว่ามีเกษตรกรรับฟังมากที่สุด 64.71 %

กัลยารัตน์ (2522) ได้ศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อสื่อมวลชนในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า วิทยุเป็นสื่อที่แพร่กระจายได้มากที่สุด เนื่องจากราคาเครื่องรับวิทยุมีราคาถูกกว่า และสามารถนำไปฟังในที่ต่างๆ ได้สะดวกกว่าสื่อประเภทอื่นๆ ส่วนทัศนคติที่พบคือส่วนมากแล้วเกษตรกรชอบฟังวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ 40-70 % และเห็นว่าความรู้ทางการเกษตรที่ได้รับไม่เหมาะสมกับสภาพหมู่บ้าน 9.3 % ส่วนความรู้ที่ได้รับจากโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ไม่เหมาะสมกับสภาพหมู่บ้าน 8.41 % เท่าๆ กัน

สุรพล (2522) ได้ศึกษาถึงผลของวิทยุกระจายเสียงต่อผู้ฟังประกอบอาชีพเกษตรกรและผู้ฟังที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ในจังหวัดนครปฐม พบว่าผู้ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมรับฟังรายการประเภทข่าวมากกว่า รายการประเภทอื่น เช่น รายการบันเทิงและได้รับประโยชน์จากการรับฟังในด้านความรู้มากกว่าความบันเทิง ส่วนใหญ่ทัศนคติของผู้ฟังรายการวิทยุเห็นว่าความรู้ที่นำมาเผยแพร่ยังกว้างเกินไปไม่เจาะจงเฉพาะพื้นที่ ทำให้มีประชาชนใช้ประโยชน์ได้น้อย อีกทั้งควรมีการโฆษณาที่เสนอแต่ความเป็นจริงด้วย

จากรายงานประเมินผลการรับฟังรายการวิทยุสถานีวิทยุ ปชส. 8 วิทยุการเกษตรโดยกรมส่งเสริมการเกษตร (2524) พบว่า เกษตรกรที่รับฟัง

รายการวิทยุส่วนใหญ่มีอายุประมาณ 35-60 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ประมาณครึ่งหนึ่งของเกษตรกรที่รับฟังทำนาเป็นอาชีพหลัก รายการที่ชอบฟังมากที่สุดคือข่าวการเกษตร ที่รองลงมาคือ รายการแมลงและ ความรู้การเกษตร โดยที่เกษตรกรที่รับฟังรายการทั้งหมดไม่สามารถจำชื่อรายการได้มีเพียง 1 ใน 4 เท่านั้น ที่ไม่สามารถจำชื่อสถานีวิทยุที่รับฟังได้ คือ สถานีวิทยุ มก. บางเขน รองลงมาคือ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ เช่นเดียวกันเกษตรกรไม่สามารถจำชื่อผู้จัดรายการได้ ส่วนช่วงเวลาที่ได้รับฟังมากที่สุดคือ 05.00 น. ถึง 05.59 น.

รจิตลักษณ์ (2525) อ้างถึงผลการศึกษาของคณะกรรมการแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี (2525) การเข้าถึงประชาชนของสื่อประเภทต่าง ๆ นั้นวิทยุ เป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนได้มากเป็นอันดับ 1 คือ 87% รองลงมาคือภาพยนตร์ 47 % โทรทัศน์ 34 % นิตยสาร 16 % และพบว่าเนื้อหาจากรายการวิทยุเป็นข่าว 20-30 รายการประเภทความรู้ทั่วไป 10-20 % ผละรายการประเภทให้ความบันเทิง 50 %

วัลภา(2525) ได้ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรในจังหวัดลำปางและสกลนคร พบว่ากลุ่มเกษตรกรชั้นนำเฉพาะพวกที่รับฟังรายการวิทยุ นั้นการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรจากสื่อมวลชนมีบทบาทสูงมากขึ้นแตกต่างกันตามประเภทและชนิดของเทคโนโลยีนั้นเช่น พันธุ์พืชส่งเสริม ปุ๋ยเคมี ยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช วิธีการปฏิบัติแผนใหม่ ส่วนเรื่องการใช้เครื่องทุ่นแรงนั้นวิทยุไม่มีบทบาทเลย ด้านปัญหาของการใช้บริการวิทยุการเกษตรคือ การบริการยังไม่เพียงพอ เนื้อหายากเกินไป มีเวลาของรายการน้อย เนื้อหาไม่ตรงกับอาชีพที่ทำอยู่ และแนะนำว่าให้เสนอแต่เรื่องที่เกษตรกรสามารถทำได้ตรงกับอาชีพ ควรมีการลดโฆษณาและเพิ่มความแปลกใหม่ในการเกษตรด้วย

ทำนอง (2525) กล่าวถึงผลการศึกษาช่วงเวลารับฟังรายการวิทยุของผู้มีอาชีพเกษตรกรรมจากหลายสถาบัน มีรายงานตรงกันว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีโอกาสรับฟังวิทยุในช่วงตอนเช้า ช่วงก่อนออกไปทำงานในไร่นา เวลาพักกลางวัน และในตอนกลางคืนก่อนนอน ประมาณรวม 3 ชั่วโมงเศษ ดังนั้นการจัดรายการที่เกี่ยวกับวิทยาการการเกษตรของทั้งรัฐและเอกชนต่างๆ ก็มุ่งหวังจะเข้าสู่ช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อให้สามารถเข้าถึงตัวเกษตรกรให้ได้ประโยชน์มากที่สุด อย่างไรก็ตามก็ดีเกษตรกรส่วนมากจะสนใจในตัวผู้จัดรายการมากกว่าสิ่งอื่นๆ

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) คือ เกษตรกรในพื้นที่ ทั้งหมด 5 หมู่บ้าน ในตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีจำนวนทั้งสิ้น 614 ครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ โดยได้มาจากเกษตรกรในพื้นที่ทั้งหมด 5 หมู่บ้านในตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 153 ครัวเรือน โดยใช้ตารางเลขสุ่ม (Random Table)

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีขั้นตอนต่าง ๆ ตามลำดับ

1. ผู้วิจัยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร 614 ครัวเรือน (จากจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 5 หมู่บ้าน) โดยใช้ขนาดตัวอย่าง ร้อยละ 25 ซึ่งจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่จะทำการศึกษาทั้งสิ้น 153 ครัวเรือน

ดังตารางที่ 1

2. ขั้นตอนต่อไป จะทำการหากกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมต่อ ขนาดของ กลุ่มประชากรใน แต่ละกลุ่ม โดยใช้ร้อยละ 25 ซึ่งจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละหมู่บ้าน

3. ขั้นตอนสุดท้าย ทำการคัดเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ ในแต่ละหมู่บ้าน โดย วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางเลข สุ่ม (Random Table)

ตารางที่ 1 แสดงการกระจายของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา

หมู่ที่	ครัวเรือนทั้งหมด	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (25 %)
1 บ้านเขาพัง	68	17
2 บ้านเขาพัง	68	17
3 บ้านเขี้ยวหลาน	54	14
4 บ้านจัดสรร	246	61
5 บ้านจัดสรร	178	44
รวม	614	153

เครื่องมือ และการทดสอบเครื่องมือในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบบสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open - ended Question) และคำถามปลายปิด (Closed-ended Question) ข้อมูลที่ทำการเก็บรวบรวมในครั้งนี โดยแบ่งเครื่องมือออกเป็น 4 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคม
- ตอนที่ 2 ลักษณะการรับฟังรายการวิทยุ
- ตอนที่ 3 ลักษณะต่อเนื่องหลังจากฟังวิทยุ
- ตอนที่ 4 ปัญหา และข้อเสนอแนะ

การทดสอบเครื่องมือในการศึกษาได้ทำการทดสอบโดยคัดเลือกจำนวนเกษตรกรที่มีได้ทำการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้างนี้จำนวน 20 รายจากเกษตรกรตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานีแล้วนำแบบสัมภาษณ์มาทำการปรับปรุงแก้ไข และเก็บข้อมูลครั้งสุดท้าย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากในการศึกษาค้างนี้ ไม่มีการตั้งสมมุติฐาน ดังนั้นจึงไม่มีการทดสอบสมมุติฐาน และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
3. ค่านิสัย (Range)

ระยะเวลา และสถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในพื้นที่ ตำบลเขาพัง อำเภอ
บ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 5 เดือน เริ่มเมื่อเดือน
พฤศจิกายน 2536 และสิ้นสุดเมื่อเดือนมีนาคม 2537

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาความสนใจรับฟังรายการวิทยุการเกษตรจากวิทยุกระจายเสียงของเกษตรกรตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำให้ทราบถึงลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคม ลักษณะของการรับฟังวิทยุกระจายเสียง ลักษณะต่อเนื่องหลังจากการรับฟังวิทยุ ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้รับฟัง ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคม

ลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรจะแสดงถึง อายุ สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือนระดับการศึกษา อาชีพหลัก ขนาดที่ดินทำกิน การเป็นสมาชิกกลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ (ตารางที่ 2)

อายุ

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีอายุเฉลี่ย 47 ปี ซึ่งอายุสูงสุด 67 ปี และอายุต่ำสุด 27 ปี เกษตรกรร้อยละ 42.5 มีอายุระหว่าง 45-53 ปี รองลงมาร้อยละ 34.7 มีอายุระหว่าง 36-44 ปี ร้อยละ 16.3 มีอายุระหว่าง 54-62 ปี ร้อยละ 5.2 มีอายุระหว่าง 27-35 ปี และร้อยละ 1.3 มีอายุ 63 ปีขึ้นไป

สถานภาพสมรส

เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.4 แต่งงานแล้วและอยู่ด้วยกัน รองลงมา ร้อยละ 15.0 มีสถานภาพเป็นโสด และร้อยละ 4.6 เป็นหม้าย

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรมีสมาชิกเฉลี่ย 6 คน ซึ่งจำนวนสมาชิกสูงสุด 10 คน และมีจำนวนสมาชิกต่ำสุด 2 คน เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.1 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5-7 คน รองลงมา ร้อยละ 30.1 มีจำนวนสมาชิก 2-4 คน และร้อยละ 7.8 มีจำนวนสมาชิก 8-10 คน

ระดับการศึกษา

เกษตรกรส่วนมาก ร้อยละ 90.2 จบชั้นประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 7.2 จบชั้นมัธยมศึกษา และร้อยละ 2.6 จบระดับอุดมศึกษา

อาชีพหลัก

เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.2 มีอาชีพหลักคือทำสวนรองลงมา ร้อยละ 6.5 รับราชการ ร้อยละ 3.3 มีอาชีพทำไร่ และร้อยละ 2.0 มีอาชีพการค้าขาย

ขนาดที่ดินทำกิน

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาครั้งนี้เกษตรกรทั้งหมด (100.0%) มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง มีที่ดินทำกินเฉลี่ย 36.2 ไร่ ซึ่งมีที่ดินสูงสุด 300 ไร่ และมีที่ดินต่ำสุด 3 ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.5 มีที่ดินทำกิน 3-62 ไร่ ร้อยละ 7.8 มีที่ดินทำกิน 63-122 ไร่ ร้อยละ 2.0 มีที่ดินทำกิน 183-242 ไร่ และร้อยละ 0.7 มีที่ดินทำกิน 243 ไร่ขึ้นไป

การเป็นสมาชิกของกลุ่ม

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกร ร้อยละ 51.0 เป็นสมาชิกของกลุ่ม และที่เหลือร้อยละ 49.0 ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มใด ๆ

แสดงการเป็นสมาชิกของกลุ่มต่างๆ

เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกลุ่มต่างๆ จากการศึกษพบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.7 เป็นลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ รองลงมา ร้อยละ 6.4 เป็นสมาชิกของกลุ่มสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 2.6 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและที่เหลือร้อยละ 1.3 เป็นสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (แสดงในตารางที่ 3)

ตารางที่ 2 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคม

ข้อมูล	จำนวน (N=153)	ร้อยละ (%)
<u>อายุ (ปี)</u>		
27 - 35	8	5.2
36 - 44	53	34.7
45 - 53	65	42.5
54 - 62	25	16.3
63 ปีขึ้นไป	2	1.3
อายุสูงสุด 67 ปี		
อายุต่ำสุด 27 ปี		
อายุเฉลี่ย 47 ปี		

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N=153)	ร้อยละ (%)
<u>สถานภาพสมรส</u>		
แต่งงานแล้ว	123	80.4
โสด	23	15.0
หม้าย	7	4.6
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)</u>		
2 - 4	46	30.1
5 - 7	95	62.1
8 - 10	12	7.8
จำนวนสมาชิกสูงสุด 10 คน		
จำนวนสมาชิกต่ำสุด 2 คน		
จำนวนสมาชิกเฉลี่ย 6 คน		
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ประถมศึกษา	138	90.2
มัธยมศึกษา	11	7.2
อุดมศึกษา	4	2.6

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N=153)	ร้อยละ (%)
<u>อาชีพหลัก</u>		
ทำสวน	135	88.2
รับราชการ	10	6.5
ทำไร่	5	3.3
ค้าขาย	3	2.0
<u>ขนาดที่ดินทำกิน (ไร่)</u>		
3 - 62	137	89.5
63 - 122	12	7.8
123 - 182	-	-
183 - 242	3	2.0
243 ไร่ขึ้นไป	1	0.7
ที่ดินทำกินสูงสุด	300 ไร่	
ที่ดินทำกินต่ำสุด	3 ไร่	
ที่ดินทำกินเฉลี่ย	36.2 ไร่	
<u>การเป็นสมาชิกกลุ่ม</u>		
เป็นสมาชิกกลุ่ม	78	51.0
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใด	75	49.0

ตารางที่ 3 แสดงการเป็นสมาชิกของกลุ่มต่าง ๆ

การเป็นสมาชิกกลุ่ม	จำนวน (N=78)	ร้อยละ (%)
ลูกค้าร.ก.ส.	70	89.7
สหกรณ์การเกษตร	5	6.4
แม่บ้านเกษตรกร	2	2.6
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	1	1.3

ตอนที่ 2 ลักษณะของการรับฟังวิทยุกระจายเสียง

ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับ การมี-ไม่มีเครื่องรับวิทยุ การรับฟังรายการเกษตรจากวิทยุ การรับข่าวสารจากสื่อมวลชน รายการในสื่อที่เกษตรกรชอบมากที่สุด ความบ่อยครั้งในการรับฟังวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุที่รับฟังบ่อยที่สุด รายการวิทยุที่รับฟังบ่อยที่สุด เวลาที่รับฟังวิทยุกระจายเสียง รายการเกษตรที่เกษตรกรสนใจรับฟังมากที่สุดและลักษณะวิธีการรับฟังวิทยุกระจายเสียง (ค่าแสดงไว้ในตารางที่ 4 และ 5)

การมี - ไม่มีเครื่องรับวิทยุ

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษานี้ส่วนมากร้อยละ 92.8 มีเครื่องรับวิทยุ และเกษตรกรที่ไม่มีเครื่องรับวิทยุ คิดเป็น ร้อยละ 7.2

ตารางที่ 4 แสดงการมี - ไม่มีเครื่องรับวิทยุของเกษตรกร

การมี-ไม่มีเครื่องรับวิทยุ	จำนวน (N=153)	ร้อยละ (%)
มีเครื่องรับวิทยุ	142	92.8
ไม่มีเครื่องรับวิทยุ	11	7.2

การรับฟังรายการเกษตรจากวิทยุ

การศึกษาการรับฟังรายการเกษตรจากวิทยุนั้นได้ทำการศึกษาจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่มีเครื่องรับวิทยุจำนวนทั้งสิ้น 142 ราย ซึ่งเกษตรกรส่วนมากจะรับฟังรายการเกษตรร้อยละ 97.9 และไม่ได้รับฟังรายการเกษตรจากวิทยุ คิดเป็น ร้อยละ 2.1

การรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

เกษตรกร ร้อยละ 57.1 รับข่าวสารจากวิทยุโทรทัศน์ รองลงมา คือ ร้อยละ 39.4 รับข่าวสารจากวิทยุกระจายเสียงและร้อยละ 3.5 จะรับข่าวสารจากการอ่านหนังสือพิมพ์

รายการในสื่อที่เกษตรกรชอบมากที่สุด

เกษตรกรส่วนใหญ่จะสนใจรายการประเภทข่าวมากที่สุด คือ ร้อยละ 78.2 รองลงมาคือ รายการบันเทิง ร้อยละ 11.3 และรายการเกษตร ร้อยละ 10.5

ความบ่อยครั้งในการรับฟังวิทยุกระจายเสียง

เกษตรกรร้อยละ 49.3 จะรับฟังวิทยุนานครั้ง ๆ (3-4 วัน/สัปดาห์) รองลงมาคือ ร้อยละ 38.7 จะรับฟังวิทยุบ่อย ๆ (5-7 วัน/สัปดาห์) ร้อยละ 9.2 จะรับฟังวิทยุในกรณีอื่น ๆ จากการสัมภาษณ์ เช่น ฟังเมื่อมีเวลาว่าง 1-2 ครั้ง/เดือน และร้อยละ 2.8 ไม่เคยฟังเลย

สถานีวิทยุที่รับฟังบ่อยที่สุด

จากการศึกษาในครั้งนี้เกษตรกร ร้อยละ 31.7 จะรับฟัง สวท.แห่งประเทศไทย รองลงมา ร้อยละ 30.3 รับฟังสถานี จส. 2 ท่าข้าม ร้อยละ 23.9 รับฟังสถานี อสมท.วังใต้ ร้อยละ 8.5 รับฟังสถานี 07 ทหารอากาศ ร้อยละ 3.5 รับฟังสถานีอื่น ๆ เช่น กองบิน 71 ค่ายวิภาวดี และร้อยละ 2.1 รับฟังจากสถานี สวท. บางกิ้ง

รายการวิทยุที่รับฟังบ่อยที่สุด

รายการวิทยุที่เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.3 รับฟังบ่อยที่สุด คือ รายการข่าว รองลงมากคือ ร้อยละ 14.1 จะรับฟังรายการบันเทิง ร้อยละ 3.5 รับฟังรายการเกษตร และร้อยละ 2.1 รับฟังรายการการศึกษา

เวลาที่รับฟังวิทยุกระจายเสียง

ช่วงเวลาที่เกษตรกรรับฟังวิทยุกระจายเสียงมากที่สุด ร้อยละ 65.5 คือตอนเช้า (05.01-09.30 น.) รองลงมาคือร้อยละ 16.9 รับฟังตอนกลางวัน (09.31-14.00 น.) ร้อยละ 12.7 รับฟังตอนค่ำ (18.31-21.30 น.) ร้อยละ 3.5 ฟังทั้งวัน และร้อยละ 1.4 รับฟังตอนเย็น (14.01-18.30 น.)

รายการเกษตรที่เกษตรกรสนใจรับฟังมากที่สุด

จากการศึกษาในครั้งนี้ รายการเกษตรที่เกษตรกรสนใจรับฟังมากที่สุด ร้อยละ 35.2 คือ รายการ กองทุนส่วนขยาย รองลงมา ร้อยละ 27.5 รายการ ธกส. เพื่อนเกษตร ร้อยละ 13.4 รายการ สื่่อรักจากเพลง ร้อยละ 7.8 รายการ บัวนชวนคุย ร้อยละ 6.3 รายการ ร่วมไม้ไผ่หญ้า ร้อยละ 4.9 รายการ ทันโลกทันคน และรายการห้องสมุดเกษตร

ลักษณะวิธีการรับฟังวิทยุกระจายเสียง

เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.9 จะมีลักษณะวิธีการรับฟังวิทยุกระจายเสียงโดยวิธีการหมุนเปลี่ยนคลื่น รองลงมาร้อยละ 7.1 เพื่อนบ้านแนะนำ ร้อยละ 4.2 เจ้าหน้าที่แนะนำ และร้อยละ 2.8 จะมีวิธีการฟังแบบอื่นๆ เช่น จำเวลาออกอากาศ จำชื่อสถานีและเสียงผู้ดำเนินรายการ

ตารางที่ 5 ลักษณะของการรับฟังวิทยุกระจายเสียง

ข้อมูล	จำนวน (N=142)*	ร้อยละ (%)
<u>การรับฟังรายการเกษตรจากวิทยุ</u>		
รับฟังรายการเกษตร	139	97.9
ไม่รับฟังรายการเกษตร	3	2.1

หมายเหตุ : * คัดจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ระบุว่า มีเครื่องรับวิทยุเป็นของตนเอง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N=142)*	ร้อยละ (%)
<u>การรับข่าวสารจากสื่อมวลชน</u>		
วิทยุโทรทัศน์	81	57.1
วิทยุกระจายเสียง	56	39.4
หนังสือพิมพ์, สิ่งพิมพ์	5	3.5
<u>รายการในสื่อที่เกษตรกรชอบมากที่สุด</u>		
รายการข่าว	111	78.2
รายการบันเทิง	16	11.3
รายการเกษตร	15	10.5
<u>ความบ่อยครั้งในการรับฟังวิทยุกระจายเสียง</u>		
บ่อย ๆ (5-7 วัน/สัปดาห์)	55	38.7
นาน ๆ ครั้ง (3-4 วัน/สัปดาห์)	70	49.3
ไม่เคยฟังเลย	4	2.8
อื่น ๆ	13	9.2

หมายเหตุ : * คิดจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ระบุว่า มีเครื่องรับวิทยุเป็นของตนเอง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N=142)*	ร้อยละ (%)
<u>สถานีวิทย์ที่เกษตรกรรับฟังบ่อยที่สุด</u>		
สวท. แห่งประเทศ	45	31.7
จส. 2 ท่าข้าม	43	30.3
อสมท. วังใต้	34	23.9
07 ทหารอากาศ	12	8.5
สวท. บางกุง	3	2.1
สถานีอื่น ๆ	5	3.5
<u>รายการวิทยุที่รับฟังบ่อยที่สุด</u>		
รายการข่าว	114	80.3
รายการบันเทิง	20	14.1
รายการการศึกษา	3	2.1
รายการอื่น (การเกษตร)	5	3.5

หมายเหตุ : * คิดจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ระบุว่า มีเครื่องรับวิทยุเป็นของตนเอง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N=142)*	ร้อยละ (%)
<u>เวลาที่รับฟังวิทยุกระจายเสียงเป็นประจำ</u>		
ตอนเช้า (05.01-09.30 น.)	93	65.5
ตอนกลางวัน (09.31-14.00 น.)	24	16.9
ตอนเย็น (14.01-18.30 น.)	2	1.4
ตอนค่ำ (18.31-21.30 น.)	18	12.7
ฟังทั้งวัน	5	3.5

หมายเหตุ : * คิดจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ระบุว่า มีเครื่องรับวิทยุเป็นของตนเอง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N=142)*	ร้อยละ (%)
<u>รายการเกษตรที่เกษตรกรสนใจรับฟัง (จัดโดย)</u>		
รายการกองทุนสวนยาง (สวท. แห่งประเทศไทย)	50	35.2
รายการ ธกส. เพื่อนเกษตรกร (สวท. แห่งประเทศไทย)	39	27.5
รายการสื่อรักจากเพลง (สวท. บางกิ้ง)	19	13.4
รายการบัววนชวนคุย (สวท. บางกิ้ง)	11	7.8
รายการร่วมไม้ไผ่หญ้า (อสมท. วังใต้)	9	6.3
รายการทันโลกทันคน (จส. 2 ท่าข้าม)	7	4.9
รายการห้องสมุดเกษตร (07 ทหารอากาศ)	7	4.9

หมายเหตุ : * คิดจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ระบุว่า มีเครื่องรับวิทยุเป็นของตนเอง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N=142)*	ร้อยละ (%)
<u>ลักษณะวิธีการรับฟังวิทยุกระจายเสียง</u>		
หมุนเปลี่ยนคลื่น	122	85.9
เพื่อนบ้านแนะนำ	10	7.1
เจ้าหน้าที่แนะนำ	6	4.2
อื่นๆ เช่น จำเวลาออกอากาศ, จำชื่อสถานีและเสียงผู้ดำเนิน รายการ	4	2.8

หมายเหตุ : * คิดจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ระบุว่า มีเครื่องรับวิทยุเป็นของตนเอง

ตอนที่ 3 ลักษณะต่อเนื่องหลังจากการรับฟังวิทยุ

ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับ ความรู้ที่ได้รับจากการฟังวิทยุกระจายเสียง ความรู้ที่เกษตรกรอยากได้รับจากการฟังรายการวิทยุการเกษตรการติดต่อกับทางรายการ การติดตามเรื่องที่ได้อ่านจากรายการวิทยุ และการลองปฏิบัติตามสิ่งที่ได้อ่านจากวิทยุ (ตั้งแสดงในตารางที่ 6)

ความรู้ที่ได้จากการฟังวิทยุ

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษานี้ทั้งหมด (100.0%) ระบุว่า การฟังวิทยุนั้นได้ให้ความรู้ ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 64.1 คิดว่าได้รับความรู้ด้านข่าวสาร รองลงมา ร้อยละ 26.8 คิดว่าได้รับความรู้ด้านการเกษตร และร้อยละ 9.1 ได้รับความรู้ด้านบันเทิง

ความรู้ที่เกษตรกรอยากได้จากการฟังรายการวิทยุการเกษตร

เกษตรกรส่วนใหญ่อยากได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องการตลาดและราคาสินค้าเกษตร ร้อยละ 62 รองลงมา คือ วิธีการเพิ่มผลผลิต ร้อยละ 19.7 วิธีการป้องกัน และกำจัดแมลงศัตรูพืช ร้อยละ 16.9 และที่เหลือ ร้อยละ 1.4 อยากได้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชล้มลุกวิธีการป้องกันและรักษาโรคของสัตว์เลี้ยง

การติดต่อกับทางรายการ

เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.7 ไม่เคยติดต่อไปทางรายการ และอีก ร้อยละ 11.3 เคยติดต่อไปทางรายการ

การติดตามเรื่องที่ได้ฟังจากรายการวิทยุ

จากการศึกษาเกษตรกรที่ไม่มีการติดตามเรื่องที่ได้รับฟัง มีร้อยละ 40.9 รองลงมา คือ มีการติดตาม ซึ่งร้อยละ 22.5 ติดตามโดยการคุยกับเพื่อนบ้าน ร้อยละ 18.3 หาหนังสืออ่านเพิ่มเติม ร้อยละ 14.1 สอบถามเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และร้อยละ 4.2 หาข้อมูลเพิ่มจากผู้จัด

การลองปฏิบัติตามสิ่งที่ได้ฟังจากวิทยุ

เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.1 ไม่เคยทดลองปฏิบัติในสิ่งที่ได้รับฟัง และอีกร้อยละ 28.9 เคยลองปฏิบัติในสิ่งที่ได้รับฟัง

สิ่งที่ลองปฏิบัติ

สิ่งที่เกษตรกรได้ลองปฏิบัติหลังจากรับฟังจากรายการวิทยุการเกษตร
แล้วนั้น ร้อยละ 33.3 ได้ลองทำปุ๋ยหมัก รองลงมา ร้อยละ 25.0 ลองปฏิบัติ
การป้องกันศัตรูพืชโดยใช้ยาปราบศัตรูพืช ร้อยละ 20.8 ลองปฏิบัติวิธีการใส่ปุ๋ย
หมักให้ต้นยางพารา ร้อยละ 14.6 ลองปฏิบัติขยายพันธุ์พืชโดยการเสียบยอด
และร้อยละ 6.3 ลองปฏิบัติทำยาปราบศัตรูพืชโดยใช้สมุนไพร

ตารางที่ 6 ลักษณะต่อเนืองหลังจากการรับฟังวิทยุกระจายเสียง

ข้อมูล	จำนวน (N=142)	ร้อยละ (%)
<u>ความรู้ที่ได้จากการฟังวิทยุ</u>		
พวกที่คิดว่าไม่ได้ความรู้จากการฟัง	-	-
พวกที่คิดว่าได้ความรู้จากการฟัง	142	100.0
- ชาวสาร	91	64.1
- การเกษตร	38	26.8
- บันเทิง	13	9.1

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N=142)	ร้อยละ (%)
<u>ความรู้ที่เกษตรกรรอยากได้รับจากการฟังรายการวิทยุการเกษตร</u>		
การตลาดและราคาสินค้าเกษตร	88	62.0
วิธีการเพิ่มผลผลิต	28	19.7
วิธีการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช	24	16.9
อื่น ๆ เช่นการปลูกพืชล้มลุกและวิธีการ ป้องกันรักษาโรคของสัตว์เลี้ยง	2	1.4
<u>การติดต่อกับทางรายการ</u>		
ไม่เคยติดต่อไปทางรายการ	126	88.7
เคยติดต่อไปทางรายการ	16	11.3
<u>การติดตามเรื่องที่ได้ฟังจากรายการวิทยุ</u>		
ไม่มีการติดตาม	58	40.9
คุยกับเพื่อนบ้าน	32	22.5
หาหนังสืออ่านเพิ่มเติม	26	18.3
สอบถามเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	20	14.1
หาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้จัด	6	4.2

ตารางที่ 6 (ต่อ).

ข้อมูล	จำนวน (N=142)	ร้อยละ (%)
<u>การลองปฏิบัติตามสิ่งที่ได้ฟังจากวิทยุ</u>		
ไม่เคยลองปฏิบัติ	101	71.1
เคยลองปฏิบัติ	41	28.9
สิ่งที่ลองปฏิบัติ (* ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
- ทำปุ๋ยหมัก	16	33.3
- การป้องกันศัตรูพืชโดยใช้ยาปราบศัตรูพืช	12	25.0
- วิธีการใส่ปุ๋ยให้ต้นยางพารา	10	20.8
- การขยายพันธุ์พืชโดยการเสียบยอด	7	14.6
- การทำยาปราบศัตรูพืชโดยใช้สมุนไพร	3	6.3

ตอนที่ 4 ปัญหา และข้อเสนอแนะ

ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับ การมี - ไม่มีปัญหาจากการฟังวิทยุการเกษตร
 ปัญหาจากการฟังวิทยุการเกษตรและข้อเสนอแนะในการจัดวิทยุการเกษตร
 (ดังแสดงในตารางที่ 8)

การมี - ไม่มีปัญหาจากการฟังวิทยุการเกษตร

เกษตรกรส่วนมาก ร้อยละ 96.5 ระบุว่าไม่มีปัญหาจากการรับฟังวิทยุการเกษตร และร้อยละ 3.5 มีปัญหาจากการรับฟังวิทยุการเกษตร

ปัญหาที่เกิดจากการรับฟังวิทยุการเกษตร

ผลจากการศึกษาพบว่า เกษตรกรจำนวน 5 ราย ระบุว่า มีปัญหาจากการรับฟังวิทยุการเกษตร (3.5%) ร้อยละ 60.0 มีปัญหา คือ ไม่เข้าใจเรื่องที่ผู้จัดรายการอธิบาย เพราะเนื้อหามากเกินไปตามไม่ทันและร้อยละ 40.0 คือรับฟังไม่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

เกษตรกร ร้อยละ 62.0 ไม่มีข้อเสนอแนะ เพราะถือว่าทางรายการดำเนินรายการดีอยู่แล้ว และอีกร้อยละ 38.0 ได้เสนอแนะการจัดรายการวิทยุการเกษตร

สำหรับเกษตรกรที่มีข้อเสนอแนะการจัดรายการวิทยุการเกษตรนั้น ร้อยละ 42.9 มีการเสนอว่า ทางรายการควรมีการรายงานข่าวสารด้านราคาสินค้าเกษตร ในแต่ละช่วงเวลา โดยเฉพาะราคาของยางพารา รองลงมา ร้อยละ 27.0 เสนอว่าควรลดโฆษณาลง ร้อยละ 19.0 อยากให้ทางรายการเสนอข่าวสารการเกษตรสลับกับรายการบันเทิงในรายการเดียวกัน ร้อยละ 7.9 อยากให้ทางรายการเสนอเทคนิค หรือวิธีการใหม่ ๆ ในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และร้อยละ 3.2 อยากให้ทางรายการแนะนำการใช้ยา หรือสารเคมี ทั้งในพืช และสัตว์

ตารางที่ 7 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ข้อมูล	จำนวน (N=142)	ร้อยละ (%)
<u>การมี-ไม่มีปัญหาจากการฟังวิทยุการเกษตร</u>		
ไม่มีปัญหา	137	96.5
มีปัญหา	5	3.5
- ไม่เข้าใจเรื่องที่มีผู้จัดรายการอธิบาย	3	60.0
- รับฟังไม่ชัดเจน	2	40.0
<u>การมี-ไม่มีข้อเสนอแนะในการจัดรายการวิทยุการเกษตร</u>		
ไม่มีข้อเสนอแนะ	88	62.0
มีข้อเสนอแนะ	54	38.0
ข้อเสนอแนะ (* ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
- เสนอข่าวสารด้านราคาสินค้าเกษตร	27	42.9
ในแต่ละช่วงเวลา		
- ควรลดโฆษณา	17	27.0
- เสนอข่าวสารการเกษตรสลับกับ	12	19.0
รายการบันเทิงในรายการเดียวกัน		
- เสนอเทคนิคหรือวิธีการใหม่ ๆ	5	7.9
ในการเพิ่มผลผลิต		
- แนะนำการใช้ยาและสารเคมี	2	3.2
ในพืชและสัตว์		

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

จากการศึกษาความสนใจการรับฟังรายการวิทยุการเกษตร จากวิทยุกระจายเสียงของเกษตรกรตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยทำการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคม ลักษณะการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียง ลักษณะต่อเนื่องหลังจากการฟังวิทยุ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการฟังวิทยุการเกษตร

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคม

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรในตำบลเขาพัง มีอายุเฉลี่ย 47 ปี สถานภาพสมรสของเกษตรกรส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว คือ ร้อยละ 80.4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 6 คน ระดับการศึกษาของเกษตรกรส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา คือ ร้อยละ 90.2 มีอาชีพหลักจากการทำสวน คือ ร้อยละ 88.2 ลักษณะการถือครองที่ดินจะเป็นของตนเองทั้งหมด (100.0%) มีขนาดที่ดินทำกินเฉลี่ย 36.2 ไร่ และเกษตรกร ร้อยละ 51.0 จะเป็นสมาชิกกลุ่ม โดยเฉพาะการเป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 89.7

ลักษณะของการรับฟังรายการวิทยุ

จากการศึกษาลักษณะของการรับฟังรายการวิทยุ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ มีเครื่องรับวิทยุ คือ ร้อยละ 92.8 เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.9 จะรับฟังรายการเกษตรจากเครื่องรับวิทยุ และส่วนใหญ่เกษตรกรจะรับข่าวสารจากโทรทัศน์ ร้อยละ 57.1 รองลงมา คือ วิทยุกระจายเสียง ร้อยละ 39.4 รายการในสื่อที่เกษตรกรชอบมากที่สุด ส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.2 คือ รายการข่าว เกษตรกรร้อยละ 49.3 จะรับฟังวิทยุกระจายเสียงนาน ๆ ครั้ง (3-4 วัน/สัปดาห์) รองลงมา คือ ร้อยละ 38.7 จะฟังบ่อยๆ (5-7 วัน/สัปดาห์) สำหรับสถานีวิทยุที่เกษตรกรรับฟัง ร้อยละ 31.7 คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รายการวิทยุที่เกษตรกรสนใจรับฟังส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.3 คือ รายการข่าว เวลาที่รับฟังวิทยุกระจายเสียง ร้อยละ 65.5 คือ ในตอนเช้า (05.01-09.30 น.) รายการเกษตรที่เกษตรกรสนใจรับฟังมากที่สุด คือ รายการกองทุนสวนยาง ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ถึงร้อยละ 35.2 และสำหรับวิธีการรับฟังนั้น ร้อยละ 85.9 จะใช้วิธีการหมุนเปลี่ยนคลื่นไปเรื่อยๆเพื่อหารายการที่ถูกต้อง

ลักษณะต่อเนื่องหลังจากการฟังวิทยุ

จากผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรทั้งหมด (100.0%) เห็นว่าการฟังวิทยุ นั้นได้รับความรู้ โดยเฉพาะด้านข่าวสาร ร้อยละ 64.1 รองลงมา คือ ความรู้ด้านการเกษตร ร้อยละ 26.8 เกษตรกรอยากได้รับความรู้จากการฟังรายการเกษตรส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.0 คือ การตลาดและราคาสินค้าเกษตร โดยเฉพาะราคาของยางพารา เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.7 ไม่เคยติดต่อไปทางรายการ การติดตามเรื่องที่ได้ฟังจากรายการวิทยุ ส่วนใหญ่ไม่มีการติดตาม

คือ ร้อยละ 40.9 สำหรับผลต่อเนื่องเกี่ยวกับการลองปฏิบัติตามสิ่งที่ได้ฟังจากวิทยุ ส่วนใหญ่ไม่เคยลองปฏิบัติ คือ ร้อยละ 71.1 แต่ก็มีบางส่วน คือ ร้อยละ 28.9 เคยลองปฏิบัติ ซึ่งเกษตรกรที่ลองปฏิบัติสิ่งที่ได้รับฟังจากวิทยุส่วนใหญ่จะทำบ่อยหมัก คือ ร้อยละ 33.3

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหาในการรับฟังวิทยุ ร้อยละ 96.5 และจากการสัมภาษณ์พบว่า ปัญหาที่เกษตรกรพบมีเพียงร้อยละ 3.5 สำหรับปัญหาที่เกษตรกรประสบส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.0 คือ ไม่เข้าใจเรื่อง que ผู้จัดรายการอธิบายเนื้อหามากเกินไปตามไม่ทัน ส่วนที่เหลืออีก ร้อยละ 40.0 นั้นบอกว่ารับฟังไม่ชัดเจน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะเครื่องรับวิทยุมีประสิทธิภาพไม่ดีเท่าที่ควร

สำหรับข้อเสนอแนะนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีข้อเสนอแนะ คือ ร้อยละ 62.0 และเรื่องที่เกษตรกรเสนอแนะมากที่สุด คือ อยากให้ทางรายการมีการนำเสนอเกี่ยวกับข่าวสารด้านราคาสินค้าเกษตร โดยเฉพาะราคาของยางพาราในแต่ละช่วงเวลา ร้อยละ 42.9

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษา มีข้อเสนอแนะบางประการให้แก่งานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดรายการวิทยุการเกษตร ดังต่อไปนี้ คือ

1. ช่วงเวลาในการจัดทำรายการวิทยุการเกษตร ควรเป็นเวลาที่เหมาะสม ห่างจากการปฏิบัติงานในสวน คือ ในตอนเช้า ประมาณ 05.01 - 09.30 น. เพราะจากการศึกษาพบว่า ช่วงเวลาดังกล่าว เกษตรกรสนใจรับฟังวิทยุกระจายเสียงมาก

2. รายการเกษตรที่เผยแพร่ทางวิทยุกระจายเสียง ควรเป็นเรื่องที่เกษตรกรสนใจ และสามารถนำไปใช้ในเรือสวนไร่นาได้ เช่น ข่าวสารด้านการตลาด และราคาสินค้าเกษตรในแต่ละช่วงเวลา โดยเฉพาะราคาของยางพารา การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชและวิธีการหรือเทคนิคใหม่ ๆ ในการเพิ่มผลผลิต

3. ความเคลื่อนไหวของราคาสินค้าเกษตร ปัจจัยการผลิต ควรแจ้งให้เกษตรกรทราบเป็นระยะ ๆ

4. จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมการฟังรายการวิทยุการเกษตรนั้นพบว่า การใช้ภาษาพูดของผู้ดำเนินรายการควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาต่างประเทศ เพราะเกษตรกรที่รับฟังข่าวสารส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและในการจัดรายการต้องเลือกเนื้อหาที่จะสามารถเข้าใจได้ โดยการได้ฟังเพียงครั้งเดียวจะเป็นรายการที่ได้รับความนิยมมาก

5. ผู้เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน ควรหันมาผลิตรายการเกษตรที่น่าสนใจยิ่งขึ้น เพราะจากการศึกษาพบว่าเกษตรกรเพียงร้อยละ 10.5 เท่านั้นที่สนใจ รายการเกษตรในสื่อที่ตนชอบ

6. ข้อเสนอแนะสำหรับเกษตรกรที่ไม่มีเวลาฟังรายการวิทยุการเกษตรอาจจัดหาวิทยุที่พกติดตัวได้ ในช่วงเวลาที่กระจายเสียงรายการที่น่าสนใจ

7. ในการศึกษาคราวต่อไปควรให้ความสนใจศึกษาทัศนคติของ
เกษตรกร ต่อวิทยุโทรทัศน์ด้วย เพราะในปัจจุบันวิทยุโทรทัศน์จะมีบทบาทมากขึ้น
ซึ่งจะขยายผลไปสู่ความสามารถใช้เป็นสื่อในการพัฒนาชนบทอีกอย่างหนึ่ง และ
สำหรับวิทยุกระจายเสียงนั้นควรศึกษาถึงรูปแบบที่เกษตรกรนิยมเช่น ลดโฆษณาลง
มีการเสนอรายการเกษตรสลับกับรายการบันเทิง เสนอเทคนิคใหม่ๆในการเพิ่ม
ผลผลิต แนะนำการใช้ยา-สารเคมี ทั้งในพืชและสัตว์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตร และสหกรณ์. 2524. รายงานการประเมินผลการรับฟังรายการวิทยุ สถานีวิทยุ ปชส. 8 วิทยุการเกษตร. (โรเนียว).

กัลยารัตน์ อัจฉรัตน์. 2522 การศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อสื่อมวลชนในหมู่ที่ 3 ตำบลดอนมะเกลือ อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี.
กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จงจิตร ศรีพรรณ. 2524. การสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร: บางกอกการพิมพ์.

จุมพล รอดคำดี. 2525. คู่มือการอบรมเจ้าหน้าที่ผลิตรายการวิทยุ โครงการการกลุ่มผู้ฟังวิทยุการเกษตรประจำปี 2525. กรุงเทพมหานคร.
กองเกษตรสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการเกษตร.

ณรงค์ สมพงษ์. 2530 สื่อเพื่องานส่งเสริมเผยแพร่. กรุงเทพมหานคร. สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ดิเรก ฤกษ์หว่าย. 2524. หลักและวิธีการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพมหานคร.
สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เทพ พงษ์พานิช. 2527. หลักการส่งเสริมการเกษตร. เชียงใหม่. ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

- ทำนอง สิงคาลวณิช. 2525. เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อทางไกลทางงานส่งเสริมการเกษตรหน่วยที่ 1-7. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: วิกเตอร์รีเพาเวอร์ พอยท์.
- ธวัชชัย ล้นคติประภา. 2524. การติดต่อสื่อสารการเกษตร. กรุงเทพมหานคร. สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นภาพรณี อัจฉริยะกุล และ คณะ. 2531. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิทยุและโทรทัศน์. กรุงเทพมหานคร: นิสิตอักษร.
- ฝ่ายบริหารการวิจัยการส่งเสริมการเกษตร กองแผนงานและโครงการพิเศษ. 2528. หลักและวิธีการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพมหานคร. กรมส่งเสริมการเกษตร.
- พร เรศานนท์. 2520 . การศึกษาปัญหาและความต้องการของเกษตรกรที่รับฟังรายการเกษตรของสถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. เอกสารวิจัย หมายเลข 2. กรุงเทพมหานคร. สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รจิตลักษณ์ แสงอุไร. 2525. ระบบสื่อสารมวลชนเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร. อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2525. การเข้าถึงประชาชนของสื่อประเภทต่างๆ. กรุงเทพมหานคร.

- วัฒนา พุทธาภรณ์. 2520. สื่อสารมวลชนกับสังคม. กรุงเทพมหานคร.
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วัลภา อยู่ทอง. 2525. การยอมรับเทคโนโลยีการเกษตร ของเกษตรกรราย
ได้น้อยของจังหวัดลำปางและสกลนคร เน้นหนักที่ต้นตอเป็นวิทย์และสิ่งดี
พิมพ์. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- สว่าง เติงคพันธ์. 2520. ความสนใจและปัญหาต่างๆ ของเกษตรกรที่รับฟัง
รายการเกษตรทางวิทยุ มก.บางเขน. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรพล จันทราทิตย์. 2522. ผลของวิทยุกระจายเสียงต่อผู้ฟังประกอบอาชีพ
เกษตรและอาชีพอื่น ศึกษาเปรียบเทียบอำเภอกำแพงแสน กับอำเภอ
เมือง จังหวัดนครปฐม. กรุงเทพมหานคร. สำนักงานส่งเสริมและ
ฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานเกษตรอำเภอ อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. 2535.
บรรยายสรุปอำเภอบ้านตาขุน. (โรเนียว).
- เสริม วินิจฉัยกุล. 2526. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พ.ศ. 2525.
กรุงเทพมหานคร: วิกเตอร์รีเพาเวอร์ พอยท์.

อุดม ภูสุวรรณ. 2526. เอกสารการสอนชุดวิชาการสื่อสารทางไกลในงานส่งเสริม
การเกษตร หน่วย 1-7. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
กรุงเทพมหานคร : วิกเตอร์รีเพาเวอร์ พอยท์.

อติศักดิ์ ศรีสรรพกิจ. 2523. "การเผยแพร่วิทยาการในการพัฒนาชนบท"
ข่าวสารเกษตรศาสตร์. ปีที่ 25 ฉบับที่ 1 : หน้า 41.

ภาคผนวก

ประวัติอำเภอบ้านตาขุน*

ประวัติความเป็นมา

ความหมายของชื่อ "บ้านตาขุน" เป็นชื่อเรียกหมู่บ้าน หมู่ที่ 4 ตำบลเขาวง คำว่า "ตาขุน" เล่ากันต่อมาว่า เมื่อประมาณ 200 กว่าปีล่วงมาแล้ว เมืองศรีรัฐนิคม อยู่ในการปกครองของเมืองนครศรีธรรมราช ได้แต่งตั้ง "ขุนหัวเมือง" (อ๋น สุขอ๋น) มาทำการปกครอง และขุนหัวเมืองได้เดินทางมาจากเมืองนครศรีธรรมราช มาดูแลความเป็นไปในเมืองศรีรัฐนิคมอยู่เสมอ การเดินทางในสมัยนั้นต้องเดินทางผ่านอำเภอบ้านนาสาร มาลงเรือต่อไป อำเภอศรีรัฐนิคมที่หมู่บ้าน หมู่ที่ 4 ตำบลเขาวง และคงมีการสร้างที่พักไว้สำหรับ ท่านขุนหัวเมือง ขึ้นไว้ในหมู่บ้าน จนมีชื่อเรียกกล่าวขานกันต่อ ๆ มาว่า "บ้านตาขุน" และเข้าใจว่าในเวลานั้น บ้านตาขุน คงเป็นหมู่บ้านใหญ่กว่าอื่นๆ เพราะสภาพภูมิประเทศ อยู่ติดกับแม่น้ำพุมดวง คงมีท่าเทียบเรือ และเป็นตลาดการค้าขาย จึงทำให้หมู่บ้านแห่งนี้เจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว

อำเภอบ้านตาขุน เดิมมีฐานะเป็นกิ่งอำเภอ ได้แยกจากอำเภอศรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2516 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2516 เนื่องจากท้องที่อำเภอศรีรัฐนิคม มีอาณาเขตกว้างขวาง มีเนื้อที่โดยประมาณ 2,677 ตารางกิโลเมตร เพื่อประโยชน์ในการปกครอง และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในท้องที่ และประกอบกับการติดต่อสื่อสารเป็นไปด้วยความยากลำบาก มีภูเขาสูงชัน และป่าทึบประมาณ 2 ใน 3 ของที่ราบทั้งหมด มีทางคมนาคมติดต่ออำเภอศรีรัฐนิคมในแนวทางเดียวคือ ทางน้ำ (คลองแสง) ไม่มีเรือประจำทางใช้เวลาเดินทางติดต่อกับอำเภอ ประมาณ 5-6 ชม. ระยะทางยาวประมาณ 148 กม.เป็นที่เดือดร้อนแก่ประชาชน

* ที่มา : (สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2535)

ในการขอตั้งกิ่งอำเภอบ้านตาขุน โดยมีพระครูปราการสมานคุณ เจ้าคณะอำเภอคีรีรัฐนิคม กับนายสมนึก ทองพันธ์ กำนันตำบลเขาวง ได้นัดประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน ครู และผู้นำในหมู่บ้านทุกหมู่บ้านเพื่อจัดหา ครูภัณฑ์ต่างๆ และที่ดิน จำนวน 35 ไร่ เป็นที่ตั้งกิ่งอำเภอ หมู่ที่ 4 ตำบลเขาวง จังหวัดได้กำหนดพิธีเปิดที่ว่าการอำเภอ ในวันที่ 25 สิงหาคม 2516 เวลา 10.00 น. โดยมี นายลาก ลากชูรัตน์ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอบ้านตาขุน เป็นคนแรกและยกฐานะเป็นอำเภอบ้านตาขุน เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2519

สภาพภูมิศาสตร์ อำเภอบ้านตาขุน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ห่างจากตัวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประมาณ 71 กม. มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,420 ตร.กม. ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4 ตำบลเขาวง ริมทางหลวงแผ่นดินสาย สุราษฎร์ธานี - ตะกั่วป่า สาย 401

<u>อาณาเขต</u>	ทิศเหนือ	จดอำเภอเกาะเปอร์	จังหวัดระนอง
	ทิศใต้	จดอำเภอพนม	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
	ทิศตะวันออก	จดอำเภอคีรีรัฐนิคม	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
	ทิศตะวันตก	จดอำเภอกระบี่	จังหวัดพังงา

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอเป็นภูเขา และป่าทึบ ประมาณ 2/9 ของพื้นที่ราบทั้งหมด มีแม่น้ำ 1 สาย ซึ่งต้นน้ำไหลผ่านตำบลเขานัง ตำบลพะแสง ตำบลเขาวง และตำบลพรุไทย ผ่านอำเภอคีรีรัฐนิคม ไหลลงสู่มแม่น้ำตาปีที่อำเภอพนุนพิน ซึ่งส่วนที่เป็นต้นน้ำถึงหมู่ที่ 2 ตำบลพะแสง เรียกว่า "คลองแสง" ส่วนที่ต่อจากตำบลพะแสงผ่านอำเภอคีรีรัฐนิคม เรียกว่า "คลองนวมดวง"

ภูมิอากาศ

สภาพอากาศโดยทั่ว ๆ ไปมี 2 ฤดู คือ ฤดูแล้งและฤดูฝน ฤดูแล้งเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึง เดือนพฤษภาคม ฤดูแล้งตอยกลางวันอากาศร้อนจัด ตอนกลางคืนอากาศหนาว

การปกครองและประชากรของตำบลเขาวัง

การปกครองของตำบลเขาวัง แบ่งออกเป็น 5 หมู่บ้าน มีครัวเรือนทั้งหมด 614 ครัวเรือน ประชากร ทั้งหมด 4,160 คน ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนประชากรและครัวเรือน ของตำบลเขาวัง อำเภอ
บ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2535

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร (คน)
1 บ้านเขาวัง	68	762
2 บ้านเขาวัง	68	675
3 บ้านเขี้ยวหลาน	54	582
4 บ้านจัดสรร	246	1,148
5 บ้านจัดสรร	178	993
รวม	614	4,160

อัตราการเกิดของประชากรทั้งตำบล	ร้อยละ	3.25
อัตราการตายของประชากรทั้งตำบล	ร้อยละ	1.09
อัตราการเพิ่มของประชากรในแต่ละปี	ร้อยละ	1.29

แบบสัมภาษณ์ในการศึกษาความสนใจการรับฟังรายการวิทยุการเกษตร จากวิทยุ
กระจายเสียงของเกษตรกร ตำบลเขาพัง อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วันที่ ----- เดือน ----- พ.ศ. -----

แบบสัมภาษณ์มี 4 ตอน

- ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคม
- ตอนที่ 2 ลักษณะการรับฟังรายการวิทยุ
- ตอนที่ 3 ลักษณะต่อเนื่องหลังจากฟังวิทยุ
- ตอนที่ 4 ปัญหา และข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคม

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ (นาย, นาง, นางสาว) -----
 อายุ ----- ปี
 ที่อยู่ ----- หมู่ที่ ----- ตำบล ----- อำเภอ -----
 จังหวัด -----
 สถานภาพ โสด สมรส
 อื่น ๆ (ระบุ) -----
 จำนวนสมาชิกในครอบครัว ----- คน
 การศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา
 อุดมศึกษา อื่น ๆ (ระบุ) -----

2. อาชีพหลัก (รายได้สูงสุด)
 ทำนา ประมง ทำไร่
 ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ข้าราชการ
 อื่น ๆ (ระบุ) -----

3. สภาพที่ดินทำกิน
 เป็นของตนเอง เช่า

4. ขนาดที่ดินทำกิน ----- ไร่

5. การเป็นสมาชิกของกลุ่ม
 เป็นสมาชิกกลุ่ม (ระบุ) -----
 ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม

ตอนที่ 2 ลักษณะการรับฟังรายการวิทยุ

1. มีเครื่องรับวิทยุหรือไม่

มี ไม่มี

2. รับฟังรายการเกษตรจากวิทยุหรือไม่

ฟัง ไม่ฟัง

3. สื่อที่ท่านชอบมากที่สุด

วิทยุ โทรทัศน์
 หนังสือพิมพ์, สิ่งตีพิมพ์ อื่นๆ (ระบุ) -----

4. รายการในสื่อที่ท่านชอบมากที่สุด

บันเทิง ข่าว
 เกษตร อื่น ๆ (ระบุ) -----

5. ท่านฟังรายการวิทยุการเกษตรบ่อยเพียงใด

บ่อย ๆ (5-7 วัน / สัปดาห์)
 นาน ๆ ครั้ง (3-4 วัน / สัปดาห์)
 ไม่เคยฟังเลย
 อื่น ๆ (ระบุ) -----

6. สถานีวิทยุที่ฟังบ่อยที่สุด

สวท. แห่งประเทศไทย
 อสมท. วังใต้
 O7 ทหารอากาศ

- สวภ. บางกิ้ง
- จส. ทำข้าม   สถานีอื่น ๆ (ระบุ) -----

7. รายการวิทยุที่ท่านชอบฟัง

- ข่าว   รายการบันเทิง
- การศึกษา   อื่น ๆ (ระบุ) -----

8. เวลาที่รับฟังวิทยุเป็นประจำ

- ตอนเช้า (05.01- 09.30 น.)
- ตอนกลางวัน (09.31 - 14.00 น.)
- ตอนเย็น (14.01 - 18.30 น.)
- ตอนค่ำ (18.31 - 21.30 น.)
- ฟังทั้งวัน

9. รายการเกษตรที่ท่านสนใจรับฟังมากที่สุด

- รายการ ธกส. เพื่อนเกษตร
- รายการ กองทุนสวนยาง
- รายการ ทันโลกทันคน
- รายการ ร่วมไม้ไผ่หญ้า
- รายการ ห้างสมุดเกษตร
- รายการ บัวนชวนคุย
- รายการ สีสรักจากเพลง
- รายการ อื่น ๆ (ระบุ) -----

10. วิธีการฟังวิทยุของท่าน

- หมุนเปลี่ยนคลื่นไปเรื่อยๆ
- เพื่อนบ้านแนะนำ
- เจ้าหน้าที่แนะนำ
- อื่นๆ (ระบุ) -----

ตอนที่ 3 ลักษณะต่อเนื่องหลังจากฟังวิทยุ

1. ท่านคิดว่าฟังวิทยุแล้วได้ความรู้หรือไม่

ไม่ได้

ได้เกี่ยวกับ

บันเทิง

ข่าวสาร

รายการเกษตร

อื่น ๆ (ระบุ) -----

2. ท่านอยากได้ความรู้อะไรจากรายการเกษตร

วิธีการเพิ่มผลผลิต

วิธีการป้องกัน และกำจัดแมลงศัตรูพืช

การตลาด และราคาสินค้าเกษตร

อื่น ๆ (ระบุ) -----

3. ท่านเคยติดต่อกับทางรายการหรือไม่

ไม่เคย

เคย

4. การติดตามเรื่องที่ฟังจากวิทยุ

ไม่มี

คุยกับเพื่อนบ้าน

ถามกับร้านค้า

ถามเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

หาหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้จัดรายการ

อื่น ๆ (ระบุ) -----

5. เคยมีการลองทำสิ่งที่ได้ฟังมาหรือไม่

ไม่เคย

เคย เช่น -----

ตอนที่ 4 ปัญหา และข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาที่เกิดจากการฟังวิทยุ รายการเกษตร

[ ] ไม่มี

[ ] มี เกี่ยวกับ -----

2. ท่านมีข้อเสนอแนะในการจัดรายการวิทยุอย่างไร-----

ขอขอบคุณ

นางสาว นงค์เยาว์ จันทสุริยา (ผู้สัมภาษณ์)

-----/-----/-----

